

“Ook in de toekomst hebben we goede mensen nodig”

Leren stopt nooit

Terra in Groningen was één van de eerste cumelaAcademies in Nederland. De school en de aangesloten cumelabedrijven zijn op de goede weg, maar toch blijven de betrokken partijen kritisch. “Het kan altijd beter.”

Hij zag het op zijn eigen bedrijf gebeuren. Door gebrek aan tijd en informatie kon Peter Wieringa van loon- en grondverzetbedrijf Wieringa uit Bedum zijn stagiairs niet begeleiden zoals hij wilde. “Ik vond dat ik tekortschoot. Ik had te weinig inzicht in wat de student kwam leren op het bedrijf. Wat was zijn behoefte en wat waren de eisen van de school? De stagiair zelf kon die vragen ook maar moeilijk beantwoorden, waardoor hij vaak in de massa van het bedrijf verdween.”

Wieringa besloot contact op te nemen met de school, via loonwerkdocolent Cor Fockens, en zijn zorgen te uiten. Anderhalf jaar later, in 2013, kreeg Terra het predicaat cumelaAcademie. “Voor ons was deze ‘noodkreet’ vanuit het bedrijfsleven een erg belangrijk signaal”, zegt Rolf Smook, adjunct-directeur van Terra en teamleider Akkerbouw, veeteelt en loonwerk. “Hierdoor zagen ook wij in dat we de kwaliteit van de opleiding moesten verbeteren om ook in de toekomst kwalitatief goede werknemers te kunnen afleveren, maar dat konden we niet alleen.”

Samen met CUMELA Nederland en inmiddels zes cumelabedrijven is de omschakeling ingezet. Nu zitten ze vier keer per jaar met elkaar om de tafel. “Het houdt ons scherp”, stelt Smook. “Het is goed dat het bedrijfsleven meekijkt naar hoe wij de opleiding neerzetten. De ondernemers kunnen de vraag beantwoorden of wij de juiste mensen voor deze regio opleiden. Dat is de kracht van samenwerking. We verhogen daarmee de kwaliteit van de opleiding en uiteindelijk ook de kwaliteit van de studenten die wij afleveren.”

Ook het bedrijfsleven ziet dat de samenwerking vruchten afwerpt. “We worden als bedrijven meer betrokken bij de

proeven van bekwaamheid en ze worden vaker op het bedrijf zelf getoetst. Daardoor heeft de proeve van bekwaamheid meer inhoud gekregen”, zegt Wieringa. “Ook zijn de lijnen nu korter. Daardoor komen we eerder tot nieuwe inzichten en zijn potentiële stagebedrijven beter in beeld. Zo was de school op zoek naar een bedrijf waar leerlingen hun hijsbewijs konden halen. Een ondernemer aan tafel bood zich meteen aan. We kunnen nu dus sneller schakelen en doen gemakkelijker een beroep op elkaar.”

Daarnaast is er meer begrip ontstaan voor elkaars situatie. “Dat wij vooral in drukke periodes behoefte hebben aan studenten is voor de school nu duidelijk, maar wij snappen nu ook dat dat roostertechnisch niet altijd uit kan. Datzelfde geldt voor de lesstof. Wij kunnen wel van alles willen, maar de school moet zich ook conformeren aan landelijke normen en budgetten.”

Lesstof op de schop

Die lesstof is dit jaar met de herziene kwalificatiestructuur op de schop gegaan. Het is nu vooral aan de school om de opleiding opnieuw vorm te geven. “De kwalificatiedossiers zetten de hoofdlijnen uit, maar hoe en in welke mate wordt niet omschreven. Dat is vooral aan de scholen zelf”, zegt Smook. Behalve dat CUMELA al vroegtijdig haar interpretatie ervan naar de scholen heeft gecommuniceerd, heeft Terra binnen de eigen gelederen ook een ontwikkelgroep die zich met de lesstof bezighoudt. Daarin zijn docenten uit de loonwerk-, akkerbouw- en veeteeltopleiding vertegenwoordigd. “Die docenten volgen bijscholingscursussen, bezoeken themadagen, gaan op excursies (met studenten) naar machinefabrieken en bezoeken de stagebedrijven om hun kennis up to date te houden. De ontwikkelgroep selecteert thema’s, die vervolgens worden omgezet naar onderwerpen. Die werken we uit in concrete lesstof en daar maken we studiewijzers van.”

Momenteel zijn CUMELA en de Bedrijfstakgroep Groen Grond Infra, waarvan ook Smook lid is, bezig met het uitwerken van digitaal lesmateriaal voor niveau 3, dat vanaf volgend schooljaar landelijk wordt uitgerold. “Het is jammer dat

25 jaar loonwerkonderwijs

Het loonwerkonderwijs bestond vorig jaar een kwart eeuw. In die 25 jaar is er veel veranderd en nog steeds is er verandering gaande. Het onderwijs probeert daar continu op aan te sluiten, maar dat is geen eenvoudige taak. Daarnaast moet ook de moderne werkgever zijn werknemers blijven opleiden. Reden genoeg dus om aandacht te besteden aan de toekomst van morgen. Leren stopt nooit.

Rolf Smook: "Wij zagen in dat we de kwaliteit van de opleiding moesten verbeteren om ook in de toekomst kwalitatief goede werknemers te kunnen afleveren, maar dat konden we niet alleen."

Peter Wieringa: "We worden als bedrijven meer betrokken bij de proeven van bekwaamheid en ze worden vaker op het bedrijf zelf getoetst. Daardoor heeft de proeve van bekwaamheid meer inhoud gekregen".

we daar niet meteen dit jaar mee van start konden. Komend schooljaar zullen we ons lesmateriaal en het landelijke lesmateriaal bij elkaar voegen. Omdat de praktijk zo snel verandert, is de lesstof geen jaar hetzelfde."

Liever BOL dan BBL

Het aantal loonwerkstudenten op het Terra ligt gemiddeld rond de 110, waarvan het merendeel kiest voor BOL. "We stimuleren BBL ook niet", zegt Smook. "Op je zestiende is het moeilijk een werkgever te vinden. Vaktechnisch voldoen de studenten meestal wel, maar met vakken als Nederlands, rekenen en burgerschap hebben ze moeite. De dag in de week dat ze op school komen, is voor de helft gevuld met deze vakken en voor de helft met vaktechniek. Een halve dag is met name voor Nederlands en rekenen veel te weinig om de studenten voldoende bij te kunnen brengen. Daarnaast hebben veel leerlingen op hun zestiende nog niet hun T-rijbewijs en VCA, dus staan bedrijven op dat moment nog niet te springen."

In samenwerking met CUMELA wordt er wel uitvoering gegeven aan een convenant waarin is vastgelegd dat studenten vóór hun stage hun T-rijbewijs moeten halen. De school speelt daarin een actieve rol. "We willen dat BOL-leerlingen de eerste tien weken van hun opleiding niet naar het stagebedrijf gaan, maar die dag in de week gebruiken om hun T-rijbewijs te halen. Dat kan bij ons op school. We krijgen binnenkort een trekkersimulator en we hebben een eigen

rijkschool. De studenten die hun rijbewijs al hebben, kunnen natuurlijk meteen bij het stagebedrijf aan de slag."

Voor het VCA-diploma wil de school gaan samenwerken met vmbo's. Zo zou het ideaal zijn als de leerling in het laatste deel van zijn vmbo-opleiding al zijn VCA zou kunnen halen.

Kritisch

Terra is nu drie jaar cumelaAcademie. "Naar buiten toe kunnen we nu een opleiding aanbieden die is geaccordeerd door het bedrijfsleven. Dat laat kwaliteit zien. Daarnaast is het predicaat voor onze loonwerkdocenten een bevestiging dat ze het goed doen", zegt Smook. "Graag zouden we ook een predicaat voor andere opleidingen willen hebben. CUMELA is wat dat betreft een proactieve branche-organisatie." Ook Wieringa is tevreden over de ingeslagen weg, maar blijft kritisch. "De opleiding heeft nu naam en bedrijven zien nu beter de meerwaarde van de opleiding in. Het is goed dat CUMELA haar naam eraan heeft gekoppeld. Er is meer structuur en als praktijkbedrijf hebben we meer zicht op de leerdoelen van de student, maar het kan altijd beter. Het belangrijkste is dat we met elkaar in gesprek zijn. Dat we vanuit de praktijk samen met de school en de behoeften van de student een goede opleiding kunnen neerzetten met enthousiaste studenten en leerkrachten. Een goede opleiding is belangrijk. Ook in de toekomst hebben we goede mensen nodig."

TEKST & FOTO'S: Marjolein van Woerkom